

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 33g/2026

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 55 alin.
(5) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012

(convocarea adunării creditorilor)

CHIȘINĂU
18 septembrie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
dlui Nicolae ROȘCA, *judecători*,
cu participarea dnei Maria Arhir, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 26 februarie 2026,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 18 septembrie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, după cum urmează:

- textul „[c]ererea de convocare a adunării creditorilor va conține chestiunile ce urmează a fi incluse în ordinea de zi a adunării și va fi semnată de persoanele care cer convocarea. În termen de 5 zile de la data primirii cererii de convocare, administratorul insolvenței/lichidatorul este obligat să adopte o hotărâre privind convocarea adunării creditorilor și să informeze creditorii despre convocarea acesteia sau despre hotărârea privind refuzul de a o convoca, dacă cererea nu corespunde cerințelor prezentului alineat. [...] Dacă, în termenul prevăzut, administratorul insolvenței/lichidatorul nu a emis nicio decizie, persoanele care au depus cererea de convocare sunt în drept să convoace ei înșiși, pe cont propriu, adunarea creditorilor în modul stabilit de prezenta lege.” din articolul 55 alin. (5),

ridicată de dl avocat Serghei Leontean, în interesele Centrului Științifico-Practic „Protecția Plantelor” SRL, în dosarul nr. 2i-348-3/2021, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de domnul judecător Vitalie Guțan, pe baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție.

3. Pe baza articolelor 29 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a punctului 17 din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională a decis prelungirea termenului de examinare a sesizării nr. 33g/2026.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

4. Prin Hotărârea Judecătorei Chișinău din 17 septembrie 2021, a fost intentat procesul de insolabilitate în privința SRL „Fortina-Labis” și a fost desemnat în calitate de administrator al insolabilității dl Gheorghe Bunescu.

5. Printr-o cerere din 17 februarie 2025, creditorii „Agarista Agricola” SRL și Centrul Științifico-Practic „Protecția Plantelor” SRL au solicitat convocarea adunării creditorilor *Fortina-Labis* și au propus includerea în ordinea de zi a următoarelor chestiuni: (i) examinarea raportului administratorului insolabilității; (ii) aplicarea în privința *Fortina-Labis* a procedurii falimentului; (iii) desemnarea în calitate de lichidator al *Fortina-Labis* pe un alt administrator autorizat decât cel menționat la § 4.

6. Printr-o decizie din 17 februarie 2025, dl Gheorghe Bunescu, administratorul insolabilității *Fortina-Labis*, a admis parțial cererea menționată la § 5 și a convocat adunarea creditorilor pentru 7 aprilie 2025.

7. Printr-o decizie comună din 28 februarie 2025, creditorii *Agarista Agricola* și Centrul Științifico-Practic „Protecția Plantelor” au convocat de sine stătător pentru 14 martie 2025 adunarea creditorilor *Fortina-Labis* și, în caz de necesitate, adunarea repetată a creditorilor pentru 24 martie 2025.

8. Printr-o încheiere din 5 martie 2025, Judecătoria Chișinău, sediul central, a dispus intrarea debitorului *Fortina-Labis* în procedura de faliment și a menținut împuternicirile de lichidator ale administratorului insolabilității menționat la § 4, până la desemnarea de către adunarea creditorilor a altei persoane.

9. Printr-o hotărâre a adunării repetate a creditorilor din 24 martie 2025, în calitate de lichidator al *Fortina-Labis* a fost propus dl administrator autorizat Sergiu Tanasiev.

10. La 25 și 26 martie 2025, reprezentantul debitorului, un creditor și dl lichidator Gheorghe Bunescu au formulat cereri privind anularea hotărârii adunării repetate a creditorilor din 24 martie 2025.

11. Printr-o încheiere din 7 noiembrie 2025, Judecătoria Chișinău, sediul central, l-a desemnat în funcția de lichidator al *Fortina-Labis* pe dl administrator autorizat Sergiu Tanasiev.

12. La 17 februarie 2026, dl avocat Serghei Leontean a ridicat, în interesele Centrului Științifico-Practic „Protecția Plantelor”, excepția de neconstituționalitate a textului menționat la § 1 din articolul 55 alin. (5) din Legea insolabilității.

13. Printr-o încheiere din 24 februarie 2026, Judecătoria Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

14. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- „(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26 Dreptul la apărare

- „(1) Dreptul la apărare este garantat.
- (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.
- (3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.
- (4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

- „(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.
- (2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.
- [...]”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

- „(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.
- (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.
- (4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Articolul 119 Folosirea căilor de atac

„Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.”

15. Prevederile relevante ale Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt următoarele:

Articolul 55 Convocarea adunării creditorilor

„(1) Adunarea creditorilor se convoacă de către administratorul insolvenței sau, după caz, de către lichidator. Secretariatul adunării creditorilor se află în sarcina administratorului insolvenței/lichidatorului, dacă adunarea nu dispune altfel.

(2) Adunarea creditorilor se convoacă în cazurile prevăzute expres de lege și ori de câte ori este necesar. Adunarea creditorilor nu poate fi convocată pentru zilele de sâmbătă și duminică și nici pentru zilele de sărbătoare nelucrătoare.

(3) Informația despre data, ora, locul și ordinea de zi a primei adunări a creditorilor se expediază fiecărui creditor sau reprezentantului său legal sub formă de aviz, împreună cu buletinul de vot, în termen de 5 zile de la data adoptării hotărârii de convocare. Informația despre convocarea următoarelor adunări ale creditorilor se publică în modul stabilit la art.6, în cel mult 5 zile de la data adoptării hotărârii de convocare. Perioada dintre data expedierii avizului sau a publicării informației despre convocarea adunării creditorilor și data convocării nu trebuie să fie mai mică de 7 zile și nu trebuie să depășească 15 zile.

(4) Adunarea creditorilor poate fi convocată și la cererea comitetului creditorilor, la cererea creditorilor ale căror creanțe reprezintă cel puțin 10% din suma totală a creanțelor validate cu drept de vot sau în temeiul unei încheieri a instanței de insolvență.

(5) Cererea de convocare a adunării creditorilor va conține chestiunile ce urmează a fi incluse în ordinea de zi a adunării și va fi semnată de persoanele care cer convocarea. În termen de 5 zile de la data primirii cererii de convocare, administratorul insolvenței/lichidatorul este obligat să adopte o hotărâre privind convocarea adunării creditorilor și să informeze creditorii despre convocarea acestora sau despre hotărârea privind refuzul de a o convoca, dacă cererea nu corespunde cerințelor prezentului alineat. În termen de 3 zile de la data adoptării, hotărârea va fi expediată persoanelor care cer convocarea. Dacă, în termenul prevăzut, administratorul insolvenței/lichidatorul nu a emis nicio decizie, persoanele care au depus cererea de convocare sunt în drept să convoace ei înșiși, pe cont propriu, adunarea creditorilor în modul stabilit de prezenta lege. Refuzul administratorului insolvenței/al lichidatorului de a convoca adunarea creditorilor poate fi contestat în instanța de insolvență. Dacă adunarea creditorilor declară întemeiată convocarea adunării, cheltuielile aferente ei se compensează din contul masei debitoare, iar dacă este neîntemeiată, cheltuielile se suportă de persoana care a convocat adunarea.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

16. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că norma contestată nu reglementează procedura de convocare a adunării creditorilor la cererea creditorilor ale căror creanțe reprezintă cel puțin 10 % din suma totală a creanțelor validate cu drept de vot și nu stabilește motivele pentru care administratorul insolvenței poate refuza convocarea adunării pe baza unei cereri care întrunește criteriile prevăzute de articolul 55 alin. (5) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 sau poate modifica ordinea de zi propusă de creditorii. Autorul menționează că omisiunile în discuție îi permit administratorului insolvenței să decidă în mod arbitrar referitor la convocarea adunării creditorilor și a chestiunilor propuse pentru examinare.

17. Autorul afirmă că omisiunile în discuție afectează drepturile creditorilor de a hotărî derularea procesului de insolvență și de a-și recupera creanțele.

18. În opinia autorului sesizării, norma contestată contravine articolelor 16, 20, 23, 26, 46, 54 și 119 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

19. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

20. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea insolvențabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, ține de competența Curții Constituționale.

21. Curtea observă că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

22. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul menționat *supra* la § 1 din articolul 55 alin. (5) din Legea insolvențabilității, din perspectiva omisiunilor de a reglementa procedura de convocare a adunării creditorilor la cererea creditorilor și a motivelor pentru care administratorul insolvențabilității poate refuza convocarea adunării creditorilor sau dacă poate modifica ordinea de zi propusă de creditorii prin cererea de convocare.

23. Curtea menționează că textul „despre hotărârea privind refuzul de a o convoca” din articolul 55 alin. (5) din Legea insolvențabilității a făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate, fiind pronunțată, în acest sens, Decizia nr. 173 din 20 noiembrie 2025. Totuși, în decizia menționată, Curtea nu a analizat constituționalitatea normelor contestate, deoarece pretensele probleme de constituționalitate pe care le-au ridicat autorii sesizărilor nu-i vizau în mod direct (§ 31 din Decizie). Astfel, Curtea conchide că, în această cauză, condiția lipsei unei hotărâri anterioare este îndeplinită.

24. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză în care se examinează mai multe cereri referitoare la anularea hotărârilor adunării creditorilor convocată pe cont propriu de creditorii. Curtea admite că instanța de judecată ar putea avea în vedere prevederile contestate la examinarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

25. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (DCC nr. 87 din 17 iulie 2025, § 20).

26. Autorul excepției susține că prevederile contestate contravin articolelor 16 (*egalitatea*), 20 (*accesul liber la justiție*), 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*), 26 (*dreptul la apărare*), 46 (*dreptul la proprietate privată și protecția acesteia*), 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) și 119 (*folosirea căilor de atac*) din Constituție.

27. Cu privire la incidența articolelor 16, 23 și 54 din Constituție, Curtea reiterează că acestea nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabile, autorul excepției de neconstituționalitate trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție (DCC nr. 25 din 13 februarie 2025, § 23; DCC nr. 42 din 8 aprilie 2025, § 31).

28. Referitor la incidența articolelor 20, 26 și 119 din Constituție, autorul nu a prezentat argumente care să demonstreze caracterul contradictoriu al prevederilor contestate în raport cu normele constituționale invocate. Curtea reține că simpla enumerare a normelor constituționale, în lipsa argumentelor care ar fundamenta pretinsa relație de contrarietate a dispozițiilor legale

criticate față de acestea, nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate (DCC nr. 153 din 5 decembrie 2024, § 30; DCC nr. 55 din 26 martie 2026, § 18).

29. Cu referire la articolul 46 din Constituție, autorul susține că omisiunile criticate nu-i permit să cunoască motivele pentru care administratorul insolabilității poate refuza convocarea adunării creditorilor sau dacă poate modifica ordinea de zi propusă de creditorii prin cererea de convocare și nici procedura de convocare a adunării de creditorii pe cont propriu. Astfel, dreptul creditorilor de a decide asupra derulării procesului de insolabilitate și de a-și recupera creanțele ar rămâne unul iluzoriu.

30. Curtea notează că convocarea și desfășurarea adunării creditorilor le permite acestora să decidă, *inter alia*, termenele și formele de vânzare a bunurilor debitorului și derularea procedurii de insolabilitate (a se vedea articolul 54 alin. (1) din Legea insolabilității). Astfel, Curtea constată că dispozițiile referitoare la convocarea adunării creditorilor urmăresc să protejeze dreptul de proprietate al creditorilor.

31. Curtea observă că articolul 55 alineatele (1) și (4) din Legea insolabilității recunoaște dreptul comitetului creditorilor și al creditorilor ale căror creanțe reprezintă cel puțin 10 % din suma totală a creanțelor validate cu drept de vot de a solicita convocarea adunării în ordinea prevăzută de Lege și stabilește competența administratorului insolabilității de a o convoca. Pentru cazurile în care administratorul insolabilității/lichidatorul nu a emis nicio decizie referitoare la convocare în termenul prevăzut, Parlamentul a reglementat în alineatele (3), (6) și (7) din articolul 55 din Legea insolabilității posibilitatea creditorilor de a convoca ei înșiși adunarea creditorilor, de a dezbate și de a adopta hotărâri în privința subiectelor date de legislator în competența acestui organ. În cazurile în care cererea de convocare nu este semnată de creditorii ale căror creanțe reprezintă cel puțin 10 % din suma totală a creanțelor validate cu drept de vot și/sau nu conține chestiunile ce urmează a fi incluse în ordinea de zi a adunării, administratorul insolabilității poate refuza convocarea adunării (articolul 55 alineatele (4) și (5) din Lege). Refuzul administratorului insolabilității de a convoca adunarea creditorilor poate fi contestat de solicitanții convocării în instanța de insolabilitate (articolul 55 alin. (5) din Lege).

32. Prin urmare, Curtea nu poate reține critica autorului sesizării, care afirmă că prevederile contestate nu stabilesc remedii pentru creditorii de a decide în privința procesului de insolabilitate, în cazurile în care administratorul insolabilității nu a convocat adunarea creditorilor cu ordinea de zi propusă.

33. Deși anularea hotărârilor adoptate de creditorii, inclusiv în cadrul unei adunări convocate în lipsa hotărârii administratorului insolabilității, poate fi cerută în instanța de insolabilitate pentru încălcări de procedură, precum și pentru motive de ilegalitate (articolul 59 alin. (1) din Legea insolabilității), Curtea notează că instanța decide referitor la cererea privind anularea hotărârilor printr-o încheiere. Încheierea de anulare poate fi atacată cu recurs de orice creditor chirografar sau creditor garantat. În aceste circumstanțe, cerința de a motiva încheierea adoptată în privința cererii referitoare la anularea hotărârii adunării creditorilor și posibilitatea de a o contesta cu recurs reprezintă garanții procesuale suplimentare și creditorul își poate apăra dreptul

de proprietate. Prin urmare, articolul 46 din Constituție nu este incident în prezenta cauză.

34. Curtea observă că, prin sesizarea formulată, autorul își exprimă dezacordul cu decizia administratorului insolvenței din 17 februarie 2025, prin care au fost admise parțial cererile creditorilor și a fost convocată adunarea creditorilor *Fortina-Labis*, iar alte chestiuni au fost refuzate. Curtea reiterează că nu analizează cazuri concrete și chestiuni de interpretare și de aplicare a legii, dar poate efectua doar un control abstract al constituționalității legii contestate. De altfel, chestiunile legate de interpretarea și de aplicarea legii nu țin de competența Curții Constituționale. Această competență le revine, prin definiție, instanțelor de judecată (DCC nr. 93 din 28 iulie 2025, § 32).

35. Pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2), (3) lit. d), (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a prevederilor din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, după cum urmează:

- textul „[c]ererea de convocare a adunării creditorilor va conține chestiunile ce urmează a fi incluse în ordinea de zi a adunării și va fi semnată de persoanele care cer convocarea. În termen de 5 zile de la data primirii cererii de convocare, administratorul insolvenței /lichidatorul este obligat să adopte o hotărâre privind convocarea adunării creditorilor și să informeze creditorii despre convocarea acesteia sau despre hotărârea privind refuzul de a o convoca, dacă cererea nu corespunde cerințelor prezentului alineat. [...] Dacă, în termenul prevăzut, administratorul insolvenței/ lichidatorul nu a emis nicio decizie, persoanele care au depus cererea de convocare sunt în drept să convoace ei înșiși, pe cont propriu, adunarea creditorilor în modul stabilit de prezenta lege.” din articolul 55 alin. (5),

ridicată de dl avocat Serghei Leontean, în interesele Centrului Științifico-Practic „Protecția Plantelor” SRL, în dosarul nr. 2i-348-3/2021, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 18 septembrie 2026
DCC nr. 149
Dosarul nr. 33g/2026